

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Rusu Sergiu xxxxx, născut la xxxxx,
originar din orașul xxxxx domiciliat în
mun. xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 02.12.2018 – 31.01.2019;
2. Instanța de apel: 01.03.2019 – 20.05.2019;
3. Instanța de recurs: 31.07.2019 – 21.01.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 ianuarie 2019, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, Rusu Sergiu, a fost declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(5), 324 alin. (1) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 4000 (patru mii) u.c, ceia ce constituie 200 000 (două sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 (cinci) ani.

Rusu Sergiu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 84 din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Rusu Sergiu pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 4000 (patru mii) u.c, ceia ce constituie 200000 (două sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani.

Prin aceeași sentință a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de BC „Energbank” SA fiind dispusă

încasarea din contul lui Rusu Sergiu, în beneficiul BC „Energbank” SA prejudiciul cauzat prin comiterea infracțiunii în mărime de 500 (cinci sute) euro, în lei MD conform cursului oficial al BNM la data executării sentinței.

1.2 Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Rusu Sergiu, la sfârșitul anului 2017, data exactă nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă și prin înțelegere prealabilă cu consilierul și președintele Comisiei funciare, probleme agrare și licitație a Consiliului orășenesc Anenii Noi, Capbătut Alexei, care are calitatea de persoană publică în virtutea prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal, aflându-se în orașul Anenii Noi, personal a pretins și a primit de la Avaneșean Caren, pentru sine și pentru Capbătut Alexei, bani ce nu li se cuvin în sumă de 20 000 lei, pentru ca în calitatea sa de consilier și președinte al Comisiei funciare, probleme agrare și licitație a Consiliului orășenesc Anenii Noi, contrar prevederilor art. 3 alin. (2), 10 alin. (1), 16 din Legea nr.768 din 02.02.2000 „privind statutul alesului local”, care îl obligau în exercitarea mandatului să fie în serviciul colectivității, să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației, în limitele competenței sale, să contribuie la realizarea prevederilor legilor și ale altor acte normative, cum ar fi art. 77 alin. (5) a Legii nr. 436 din 28.12.2016 „privind administrația publică locală” și pct. 1 - 5, din Decizia nr. 4/2 din 21.07.2016, a Consiliului orășenesc Anenii Noi „cu privire la notificarea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nr. 1304/OT3-304 din 25.04.2016”, potrivit cărora darea în arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, fapt care a condiționat abrogarea pct. 1 și pct.2 din decizia nr. 7/21 din 08.12.2015 cu privire la prelungirea contractelor de arendă funciară a terenului proprietate publică cu numărul cadastral 1001213089 cu S 0,0029 ha, cu destinația pentru construcții și expunerea acestuia la licitație pentru darea în arendă, Capbătut Alexei să avizeze pozitiv din partea comisiei a cărei activitate o prezidează, să includă pe ordinea de zi a ședinței Consiliului orășenesc Anenii Noi, să susțină și să supună votului prelungirea cu arendașul Avaneșean Karen a contractului de arendă funciară a terenului proprietate publică cu numărul cadastral xxxxx, situat în xxxxx.

Prelungind acțiunile sale criminale, coordonate de Capbătut Alexei, aproximativ la data de 18 februarie 2018, Rusu Sergiu, aflându-se în orașul Anenii Noi, acționând cu intenție directă, personal suplimentar la banii în sumă de 20 000 lei primiți anterior, a pretins de la Avaneșean Caren, pentru sine și pentru Capbătut Alexei, valută străină ce nu li se cuvine în sumă de 2000 euro, pentru ca în calitatea sa de consilier și președinte al Comisiei funciare, probleme agrare și licitație a Consiliului orășenesc Anenii Noi, contrar funcției sale, Capbătut Alexei să susțină și să supună votului prelungirea cu arendașul Avaneșean Karen a contractului de arendă funciară a terenului proprietate publică cu numărul cadastral xxxxx, situat în xxxxx

Astfel, la 26 februarie 2018, consilierul și președintele Comisiei funciare, probleme agrare și licitație a Consiliului orășenesc Anenii Noi, Capbătut Alexei,

urmărind scopul primirii suplimentare în participație cu Rusu Sergiu a valutei străine în sumă de 2000 euro, contrar prevederilor art. 3 alin. (2), 10 alin. (1), 16 din Legea nr. 768 din 02.02.2000 „privind statutul alesului local”, care îl obligau în exercitarea mandatului să fie în serviciul colectivității, să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației, în limitele competenței sale, să contribuie la realizarea prevederilor legilor și ale altor acte normative, cum ar fi art. 77 alin. (5) a Legii nr. 436 din 28.12.2016 „privind administrația publică locală” și pct. 1 - 5, din Decizia nr. 4/2 din 21.07.2016, a Consiliului orășenesc Anenii Noi „cu privire la notificarea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nr.1304/OT3- 304 din 25.04.2016”, potrivit cărora darea în arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, fapt care a condiționat abrogarea pct. 1 și pct. 2 din decizia nr. 7/21 din 08.12.2015 cu privire la prelungirea contractelor de arendă funciară a terenului proprietate publică cu numărul cadastral xxxxx, cu destinația pentru construcții și expunerea acestuia la licitație pentru darea în arendă, având calitatea de președinte al ședinței a inclus pe ordinea de zi a ședinței Consiliului orășenesc Anenii Noi, a susținut și a supus votului prelungirea cu arendașul Avanisean Karen a contractului de arendă funciară a terenului proprietate publică cu numărul cadastral xxxxx situat în xxxxx, problemă anterior avizată pozitiv din partea comisiei a cărei activitate o prezidează Capbătut Alexei.

În continuarea acțiunilor sale criminale, îndreptate spre primirea bunurilor care nu i se cuvin, consilierul și președintele Comisiei funciare, probleme agrare și licitație a Consiliului orășenesc Anenii Noi, Capbătut Alexei, urmărind scopul în pofida refuzului exprimat de secretarul consiliului Vlasova Natalia, de a semna decizia Consiliului orășenesc Anenii Noi, pe motivul ilegalității acesteia, a semnat decizia nr.01/13 din 26 februarie 2018, „cu privire la prelungirea contractelor de arendă funciară” prin care a fost permisă prelungirea contractului de arendă funciară pe termen de cinci ani a terenului proprietate publică cu numărul cadastral xxxxx, situat în xxxxx, cu arendașul Avanisean Karen.

Ulterior, la data de 18 aprilie 2018, în perioada cuprinsă între ora 11 și 36 min. și ora 11 și 43 min., Rusu Sergiu, aflându-se în mun. Chișinău, xxxxx, acționând cu intenție directă și la indicația lui Capbătut Alexei, a primit de la Avanesean Caren, pentru sine și pentru Capbătut Alexei, valută străină ce nu li se cuvin în sumă de 1 000 euro, ceea ce constituie echivalentul a banilor în sumă de 20 151 lei, în schimbul căreia i-a transmis lui Avanesean Caren, copia deciziei nr. 01/13 din 26 februarie 2018, „cu privire la prelungirea contractelor de arendă funciară”. Totodată, comunicându-i că restul valutei străine în sumă de 1000 euro, din suma anterior pretinsă nu mai este necesar să le-o dea.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Rusu Sergiu xxxxx în participație a săvârșit coruperea pasivă, adică a contribuit la pretinderea și primirea de către o persoană publică, prin mijlocitor, pentru sine și pentru altul de bani care nu i se cuvin pentru a îndeplini sau nu o acțiune contrar exercitării funcției sale, infracțiune

prevăzută la art. 42 alin. (5), 324 alin. (1) din Codul penal.

Tot el, în perioada 27 iulie - 02 august 2018, fiind prevenit în Izolatorul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, deținându-se în celula nr. 2, acționând cu intenție directă, personal a pretins pentru sine, de la Apostol Ion și Condrea Silviu, persoane care erau prevenite și se dețineau în aceeași celulă, valută străină care nu i se cuvenea în sumă de 5000 și respectiv 7000 euro, în schimbul căreia susținea că va influența procurorii în Procuratura Anticorupție care conduceau urmărirea penală în cauzele penale în care erau învinuiți Apostol Ion și Condrea Silviu, și judecătorii de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, care urmau să examineze demersurile privind prelungirea măsurii preventive „arestarea preventivă”, să asigure înlocuirea măsurii preventive „arestarea preventivă” cu o măsură preventivă mai blândă cum ar fi „arestarea la domiciliu” sau „liberarea provizorie sub control judiciar”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Rusu Sergiu, a săvârșit traficul de influență, adică pretinderea, personal de bani pentru sine, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane cu funcție de demnitate publică, pentru a o face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, infracțiune prevăzută la art. 326 alin. (1) din Codul penal.

2. Sentința menționată a fost atacată *cu apel*, de către avocatul Canțer Serghei, în interesele inculpatului Rusu Sergiu, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 31 ianuarie 2019, în partea stabilirii pedepsei și pronuțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie suspendată executarea pedepsei potrivit art. 90 Cod penal în rest sentința să fie menținută.

2.1 În susținerea apelului avocatul Canțer Serghei, în interesele inculpatului Rusu Sergiu, a invocat că, instanța de fond la numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani nu a ținut cont de faptul că, inculpatul Rusu Sergiu a comis o infracțiune gravă, a recunoscut integral vinovăția sa de la bun început, a solicitat examinarea cauzei penale în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, a menționat că este gata să restituie prejudiciul cauzat, însă este la moment în imposibilitate, deoarece se află în detenție, a solicitat o pedeapsă cu suspendare.

La fel, susține că, la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul Rusu Sergiu nu se află la evidență la medicul narcolog, nu se află la evidență la medicul psihiatru, la moment nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, neangajat în câmpul muncii, precum și principala circumstanță atenuantă - recunoașterea vinovăției, fapte care urma a fi luate în considerație de instanță la stabilirea pedepsei.

Totodată instanța nu a luat în considerație și faptul că, Rusu Sergiu este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, precum și faptul că acesta se află în stare de arest începând din data de 12 iulie 2018, astfel aflarea acestuia în stare de arest mai mult de șase luni consideră că a dus la corijarea și reeducarea inculpatului, care a înțeles gravitatea faptelor sale, pentru care fapt s-a căit în instanța de judecată și a solicitat instanței aplicarea unei pedepse cu suspendare.

Consideră că, în cazul lui Rusu Sergiu aplicarea unei pedepse cu suspendare ar

fi atins scopul pedepsei penale de corijare și reeducare a acestuia.

Astfel, consideră că, unicul temei de aplicarea față de inculpatul Rusu Sergiu a pedepsei cu închisoarea a fost faptul că, Rusu Sergiu a comis mai multe infracțiuni și anterior a fost condamnat, acest argument nu poate servi ca temei de aplicare a pedepsei cu închisoarea, deoarece Rusu Sergiu a conștientizat despre faptele comise, a înțeles despre gravitatea faptelor comise, s-a căit sincer, a recunoscut vina pe deplin, etc.

Consideră că, în cazul lui Rusu Sergiu aplicarea unei pedepse cu suspendare s-ar fi atins scopul pedepsei penale de corijare și reeducare a inculpatului.

La fel instanța de fond la stabilirea pedepsei și examinarea cauzei penale nu a ținut cont de faptul că cauza penală s-a examinat în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată consideră că, instanța de fond nu a luat în considerație la stabilirea pedepsei că Rusu Sergiu din start a recunoscut vinovăția sa a dat declarații veridice, declarații care stau la baza învinuirii unei persoane cu funcție de răspundere, declarații care pot fi tratate ca conlucrarea cu organele de urmărire penală.

La fel, instanța la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație că Rusu Sergiu s-a aflat în stare de arest mai mult de 6 luni, termen care l-au făcut să înțeleagă despre cele comise și care au dus la corijarea inculpatului.

Astfel, având în vedere cele expuse consideră că, instanța de apel are toate temeiurile și este în drept de a-i aplica inculpatului Rusu Sergiu o pedeapsă cu suspendarea executării, aplicând prevederile art. 90 Cod Penal, deoarece Rusu Sergiu se caracterizează pozitiv, are loc permanent de trai, a recunoscut vinovăția, are la întreținere copii minori, etc, circumstanțe care îi permit instanței de a aplica o pedeapsă mai blândă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2019 a fost admis apelul, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Rusu Sergiu, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 al.(5) , 324 alin. (1) și art. 326 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa finală cu închisoare de 4 (patru) ani, s-a dispus a fi suspendă condiționat conform art. 90 Cod penal, pe un termen de 5 (cinci) ani.

În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de apel a reținut, inculpatul Rusu Sergiu, care, până la începerea cercetării judecătorești în instanța de fond, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-a recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cerere scrisă personal, a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții, astfel instanța de fond a admis cererea inculpatului de judecare a cauzei în ordinea

prevăzută în art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrare în cadrul urmăririi penale.

Astfel, Colegiul a considerat că, prima instanță a adoptat o sentință de condamnare legală prin care l-a recunoscut pe Rusu Sergiu vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), 324 alin. (1) și art. 326 alin. (1) Cod Penal.

La aprecierea măsurii și mărimii pedepsei cu închisoarea, instanța de apel a constatat că, instanța de fond nu a luat în considerare în deplină măsură caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele săvârșirii acesteia, de circumstanțele atenuante.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, reieșind din gravitatea infracțiunii incriminate care infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), 324 alin. (1) Cod Penal, este una gravă iar, infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (1) din Codul penal este una mai puțin gravă, gradul prejudiciabil al faptei săvârșite și persoana inculpatului Rusu Sergiu, care nu are antecedente penale, la evidentă medicului necrolog și psihiatru nu se află, circumstanțe care atenuază răspunderea inculpatului - căința sinceră și recunoașterea vinovăției, circumstanțe agravante, în cazul respectiv, nu au fost stabilite, instanța a aplicat o pedeapsă cu închisoare prea aspră față de inculpat, considerând neîntemeiat că, în cazul de față este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa închisorii.

Colegiul a considerat că, prima instanță neîntemeiat i-a numit lui Rusu Sergiu conform prevederilor art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, o pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, or, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, a ajuns la concluzia că, nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită cu închisoare real, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, inculpatul a conștientizat urmările faptei sale, și-a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, acesta anterior nu a fost judecat, infracțiunile comise fac parte din categoria infracțiunilor grave și mai puțin grave și în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (1) Cod penală, nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată, la 11 iulie 2019, cu **recurs ordinar** de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, care invocând ca temei de casarea a deciziei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea totală a deciziei cu menținerea sentinței Judecătoriei *Chișinău, sediul Buiucani din 31 ianuarie 2019*, fără modificări.

4.1 În motivarea recursului procurorul a indicat că, instanța de apel a admis o eroare de drept în cazul aplicării în privința inculpatului a beneficiilor nevăzute la art.90 Cod penal, eroare de drept prevăzută explicit de pct. 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Acuzarea de stat a considerat că, instanța de apel nemotivat a dispus aplicarea în

privința inculpatului a beneficiilor art. 90 Cod penal, aceasta devreme ce un regim suspensiv al unei pedepse deși corect individualizate (pedeapsa închisorii) nu va asigura un echilibru cert între scopul de reeducare al inculpatului recunoscut vinovat și așteptările societății față de actul de justiție realizat, sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate.

Acuzarea este de părerea că instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal și la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Rusu Sergiu nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale, personalitatea inculpatului raportate la acțiunile incriminate dânsului, precum și la circumstanțele în care au fost săvârșite faptele imputate.

Astfel, procurorul a constatat că, inculpatul Rusu Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea mai multor infracțiuni una dintre care face parte din categoria infracțiunilor grave (art. 324 alin. (1) Cod penal).

Mai mult, instanța de apel urma a ține cont și de faptul că inculpatul Rusu Sergiu nu este la prima abatere, în mod repetat este atras la răspundere penală pentru săvârșirea mai multor fapte criminale, (a se vedea cazierul penal de la f.d. 160-161, V. IV) circumstanță de care nu a ținut cont instanța de apel, constatând în mod eronat în pct. 66 din decizie precum că „... acesta anterior nu a fost judecat, ...”, mai mult ca atât, analizând sentințele anterioare în privința dânsului, constatăm că a comis o faptă infracțională în afara limitelor teritoriale ale Republicii Moldova, și anume prin sentința Tribunalului Sălaj din 2004, România, Rusu Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de crimă organizată, fiind condamnat cu suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de probațiune de 5 ani (f.d. 73-75 VIV); în același context menționează recurentul că prin sentința din mai 1999 a Judecătorei Hîncești la stabilirea pedepsei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 209 Cod penal redacția a. 1961 Cod penal, instanța i-a aplicat o pedeapsă mai ușoară prin prisma art. 42 Cod penal redacția 1961 (f.d.72 vol. IV) ceea ce se deduce că el este o persoană predispusă spre săvârșirea infracțiunilor practic fiind o îndeletnicire, iar profiturile obținute în urma săvârșirii actelor ilegale fiind o sursă de existență.

Instanța de apel nu a ținut cont nici de faptul că anterior, inculpatul aflându-se preventiv în Izolatorul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, pentru bănuiala săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 324 alin. (1) Cod penal, intenționat săvârșește infracțiunea prevăzută de art. 326 al. (1) Cod penal, fapt ce denotă, o încredere exagerată de absolvire a pedepsei, inculpatul nu a manifestat o căință sinceră care ar putea dovedi faptul existenței la el a unor sentimente de retrăiri și autocritică pentru faptele incriminate care au fost săvârșite în circumstanțele reale ale cazului.

Acuzarea a considerat că, instanța de apel nu a indicat circumstanțele care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatului Rusu Sergiu este posibilă fără izolarea lui de societate, limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor de fapt constatate, fără a aprecia la modul convenit pericolul social al infracțiunilor comise.

Mai mult, se pare că inculpatul Rusu Sergiu și-a recunoscut în instanța de fond

vinovăția și a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută la art.364/1 Cod de procedură penală doar pentru a putea pretinde la stabilirea în privința sa a unei pedepse penale mai blânde, în condiții în care probe incontestabile dovedesc vinovăția lui.

De comun cu cele sus menționate, acuzarea atestă că pe caz instanța de apel a admis acea dublă valență la interpretarea unora și aceluiași circumstanțe atenuante, având în vedere că a interpretat acele circumstanțe atenuante la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

5. La recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Țurcanu Svetlana, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Rusu Sergiu a depus referință, în care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând că, instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i lui Rusu Sergiu o pedeapsă corectă, echitabilă, legală, și cu respectarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Consideră apărarea că, instanța de apel corect a aplicat pedeapsa lui Rusu Sergiu și a stabilit circumstanțe atenuante și anume că, Rusu Sergiu nu se află la evidență la medicul narcolog, nu se află la evidență la medicul psihiatru, la moment nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, neangajat în câmpul muncii, precum și principala circumstanță atenuantă - recunoașterea vinovăției, fapte care au fost luate în considerație de instanță de apel la stabilirea pedepsei.

Totodată, instanța de apel a luat în considerație și faptul că, Rusu Sergiu este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, precum și faptul că, acesta s-a aflat în stare de arest mai mult de șase luni, circumstanță ce, consideră avocatul că, a dus la corijarea și reeducarea inculpatului, care a înțeles gravitatea faptelor sale, pentru care fapt s-a căit în instanța de judecată și a solicitat instanței aplicarea unei pedepse cu suspendare.

Astfel consideră apărarea că, instanța de apel just a ajuns la concluzia că executarea pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului Rusu Sergiu în sentință nu este absolut necesară, deoarece în aceste circumstanțe corectarea și resocializarea inculpatului este posibilă în comunitate fără izolarea lui de societate.

6. *Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 ianuarie 2019, pe motiv că apelul a fost greșit admis din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Procurorul își întemeiază recursul, în baza art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând decizia contestată, în raport cu normele relevante, Colegiul penal lărgit se va expune în limitele celor invocate în recurs, constatând, că soluția instanței de apel este eronată, apelul avocatului Canțer Serghei în numele inculpatului Rusu Sergiu fiind greșit admis, iar hotărârea primei instanțe fiind una legală și întemeiată, pedeapsa numită inculpatului fiind în conformitate cu prevederile art.7,61,75 Cod penal, ținând cont de prevederile art.364-1 Cod procedură penală, prima instanță motivat a ajuns la concluzia că la caz inculpatul urmează să-și ispășească pedeapsa cu închisoare în penitenciar, fără aplicarea art.90 Cod penal.

Din sumarul recursului declarat de către procuror rezultă, că autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, însă critică decizia instanței de apel referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui Rusu Sergiu pe termen de probațiune, în temeiul art.90 Cod penal, astfel considerând-o neîntemeiată, sub acest aspect.

Lecturând textul recursului declarat, se constată că, procurorul pledează asupra casării deciziei și menținerii sentinței Judecătorei *Chișinău, sediul Buiucani din 31 ianuarie 2019* prin care, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, Rusu Sergiu, a fost declarat vinovat și condamnat în baza art. 42 alin.(5), 324 alin. (1) Cod Penal la 3 (trei) ani închisoare, cu amendă în mărime de 4000 (patru mii) u.c, ceia ce constituie 200 000 (două sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 (cinci) ani; în baza art. 326 alin. (1) Cod Penal la 2 (doi) ani închisoare.

Conform prevederilor art. 84 din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani închisoare, cu amendă în mărime de 4000 (patru mii) u.c, ceia ce constituie 200000 (două sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani.

Se reține, că la judecarea cauzei în ordine de apel, a fost admis apelul avocatului Canțer Serghei în numele inculpatului, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Rusu Sergiu, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 al.(5) , 324 alin. (1) și art. 326 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa finală cu închisoare de 4 (patru) ani, s-a dispus a fi suspendă condiționat conform art. 90 Cod penal, pe un termen de 5 (cinci) ani.

Prin urmare, verificând actele cauzei, în raport cu criticele invocate de procuror,

Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt întemeiate, iar instanța de apel la judecarea cauzei a admis eroarea de drept expusă în pct.10) din alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, care urmează a fi corectată în procedura de judecare a recursului ordinar declarat.

Într-un prim aspect, Colegiul penal lărgit ține să sublinieze că, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

În condițiile art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, *instanța de judecată este obligată, de asemenea, să motiveze aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.*

Lecturând textul deciziei recurate, instanța de apel a considerat oportun de a dispune condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, stabilite lui Rusu Sergiu reieșind din gravitatea infracțiunilor incriminate, gradul prejudiciabil al faptelor săvârșite și persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, circumstanțe care atenuază răspunderea inculpatului - căința sinceră și recunoașterea vinovăției, circumstanțe agravante, în cazul respectiv, nu au fost stabilite.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluția instanței de apel este eronată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispozițiile art.90 alin 1) Cod Penal, care stipulează, că dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probațiune. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În acest sens, instanța de recurs reține, că instanța de apel adoptând o soluție de suspendare condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, nu a motivat-o în conformitate cu prevederile art.394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, indicând doar careva norme legale, fără a le adapta la speța dată, astfel a lăsat fără apreciere faptul, că inculpatul a comis un concurs de infracțiuni, contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, una dintre care este gravă, pedeapsa pentru care este prevăzută exclusiv închisoare, circumstanțelor cauzei, personalității inculpatului, care, deși nu se consideră condamnat, antecedente penale fiind stinse, anterior a fost în conflict cu legea, date, ce se regăsesc în materialele cauzei.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu a ținut cont nici de faptul că, inculpatul aflându-se preventiv în Izolatorul de urmărire penală al Centrului Național

Anticorupție, pentru bănuiala săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), 324 alin.(1) Cod penal, intenționat a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.326 al.(1) Cod penal, infracțiune care este din același capitol, fiind infracțiune conexă celor de corupție, circumstanțe din care rezultă, că inculpatul nu a manifestat o căință sinceră care ar putea dovedi faptul existenței la el a unor sentimente de retrăiri și autocritică pentru faptele incriminate care au fost săvârșite în circumstanțele reale ale cazului.

Având ca reper conglomeratul împrejurărilor menționate, Colegiul penal consideră că prima instanță legal și întemeiat, și-a motivat soluția adoptată indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului Rusu Sergiu pentru faptele comise este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv întreaga conduită a lui Rusu Sergiu înainte și după săvârșirea faptelor, precum și aspectele ce privesc personalitatea acestuia cât și de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limitele de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximul și din minimul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat. În acest mod, în viziunea instanței de recurs, prima instanță corect a apreciat că scopul pedepsei poate fi atins doar cu executarea reală a acesteia, or, personalitatea acestuia nu prezintă garanțiile unei bune conduite, care ar fi permis instanței apel de a da dovadă de clemență în privința respectivului.

Astfel, din conținutul deciziei instanței de apel se atestă, că la pronunțarea deciziei, instanța de apel n-a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei, personalității inculpatului sub aspectul individualizării pedepsei și pericolul social sporit al infracțiunilor, neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal.

Subsidiar la cele ce preced, urmează a se reține că, infracțiunile de corupție prezintă un grad sporit de pericol pentru societate, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora, aceste infracțiuni urmând a fi pedepsite cu sancțiuni adecvate și echitabile, care ar contracara orice tentativă de încălcare a relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu a funcționarilor în exercitarea atribuțiilor lor, existând, astfel, justificarea unei atenții sporite în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de corupere pasivă, care afectează grav autoritatea și imaginea instituțiilor publice.

În concluzie, Colegiul remarcă că pedeapsa stabilită de către instanța de apel cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului, nu este echitabilă, întru-cât nu este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către inculpat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate

duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În consecință, Colegiul penal lărgit statuează, că pedeapsa individualizată de prima instanță, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Instanța de recurs, în temeiul celor enunțate mai sus, consideră că prima instanță având în vedere toate împrejurările cauzei, a realizat o individualizare corectă a pedepsei, în corespundere cu prevederile art. art.7, 61, 75, 84 Cod penal, ținând cont și de prevederile art.art.364¹ Cod de procedură penală, fiind motivată și aplicată în limitele prevăzute de lege, reieșind și din prevederile art.78 Cod penal, și în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, hotărârea dată fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, sunt întemeiate concluziile făcute de instanța de fond, precum că anume pedeapsa cu închisoare aplicată lui Rusu Sergiu, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, iar pedeapsa stabilită acestuia este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptelor comise, cât și personalitatea inculpatului. Or, se constată evident că pedeapsa privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul constată, că instanța de apel greșit a admis apelul avocatului Canțer Serghei în numele inculpatului, iar prin pronunțarea unei noi hotărâri prin care a aplicat suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, a admis erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, adică pedeapsa stabilită a fost individualizată contrar prevederilor legale și în lipsa a careva motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În astfel de condiții, Colegiul conchide că, temeiurile la care se referă recurentul, este aplicabil din punct de vedere al prezentei erorilor de drept, fapt ce determină de a admite recursul, casând decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, în cauza penală privindu-l pe Rusu Sergiu.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Țurcanu Svetlana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe *Rusu Sergiu xxxxx* și menține, fără modificări, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 ianuarie 2019.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **20 februarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor